

20 Χρόνια ΣΕΔΕ Επισκόπηση

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Δ/νση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας
Τμήμα Μηχανισμών Αγοράς και Μητρώου Εκπομπών
15 Ιανουαρίου 2026

Επισκόπηση 1/2

- Έναρξη ΣΕΔΕ το 2005 → παλαιότερη αγορά άνθρακα στον κόσμο.
- Λειτουργεί σε 30 χώρες (ΕΕ-27 & Ισλανδία, Λιχτενστάιν, Νορβηγία).
- Κάλυψη: ~ 8 600 εγκαταστάσεις, 378 αερομεταφορείς, ~ 1 097MtCO₂(e), δηλαδή το 36 % των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της ΕΕ.
- Καλύπτει την Παραγωγή Ενέργειας και Θερμότητας, τη Βιομηχανία, την Αεροπορία (από το 2012) και τις Θαλάσσιες Μεταφορές (από το 2024, 3 300 ναυτιλιακές εταιρείες ~ 86MtCO₂ (e)).
- Το 2020 συνδέεται με το Ελβετικό ETS → Συμφωνία σύνδεσης ΕΕ-Ελβετίας
- Σύστημα «Cap-and-Trade»
 - ❖ Φάση 1 (δοκιμαστική φάση): 2005-2007 – Χωρίς αποθήκευση δικαιωμάτων
 - ❖ Φάση 2: 2008-2012 – «Φάση του Κιότο»
 - ❖ Φάση 3: 2013-2020 – Νέα αρχιτεκτονική πολιτικής, μετά από σημαντική αναθεώρηση των κανόνων
 - ❖ Φάση 4 (2021-2030)

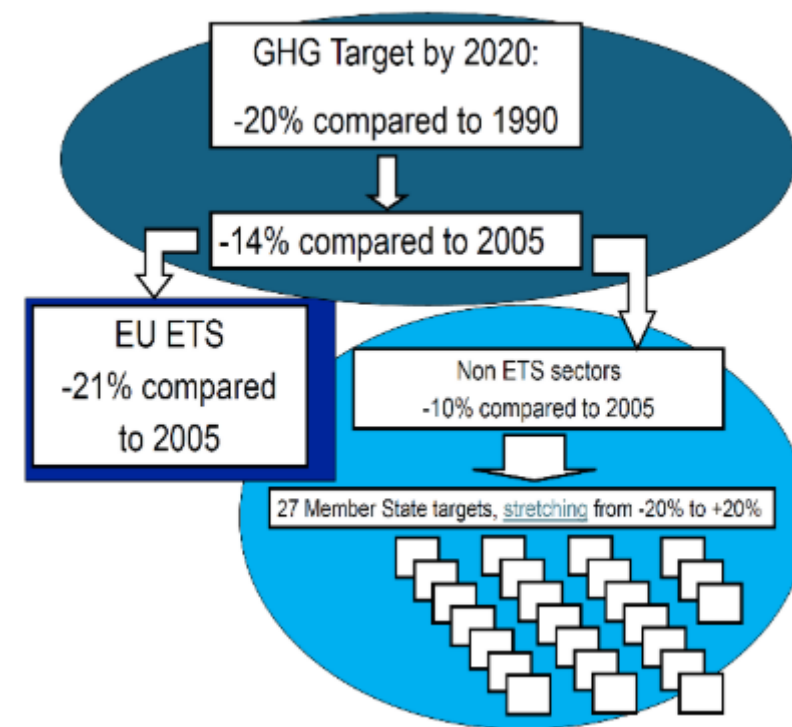
Επισκόπηση 2/2

- Θεμέλιος λίθος της κλιματικής πολιτικής της ΕΕ, πυρήνας της παγκόσμιας αγοράς άνθρακα.
- Οι φορείς εκμετάλλευσης (δηλ. οι εταιρείες) μπορούν να διαθέτουν διάφορες εγκαταστάσεις σε διαφορετικά κράτη μέλη και βιομηχανικούς τομείς.
- Υποχρεώσεις μόνο για τις άμεσες εκπομπές.
- Νομική βάση: Οδηγία 2003/87/ΕΚ -> απαιτείται μεταφορά στο εθνικό δίκαιο. Μέχρι σήμερα, το ΣΕΔΕ έχει αποφέρει έσοδα από δημοπρασίες άνω των 250 δισ. ευρώ, με σχεδόν 39 δισ. ευρώ μόνο το 2024. (Πηγή: Έκθεση προόδου για τη δράση για το κλίμα 2025)
- Μέχρι το τέλος του 2024, το ΣΕΔΕ είχε συμβάλει στη μείωση των εκπομπών από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας και τη βιομηχανική παραγωγή κατά 50 % σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2005. (Πηγή: Έκθεση προόδου για τη δράση για το κλίμα 2025)
- Με την αναθεώρηση του 2023 — την επέκταση στο ναυτιλιακό τομέα και το ΣΕΔΕ2 — η κάλυψη της τιμολόγησης του άνθρακα των εκπομπών της ΕΕ έχει φθάσει το ~ 75 % των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της ΕΕ.

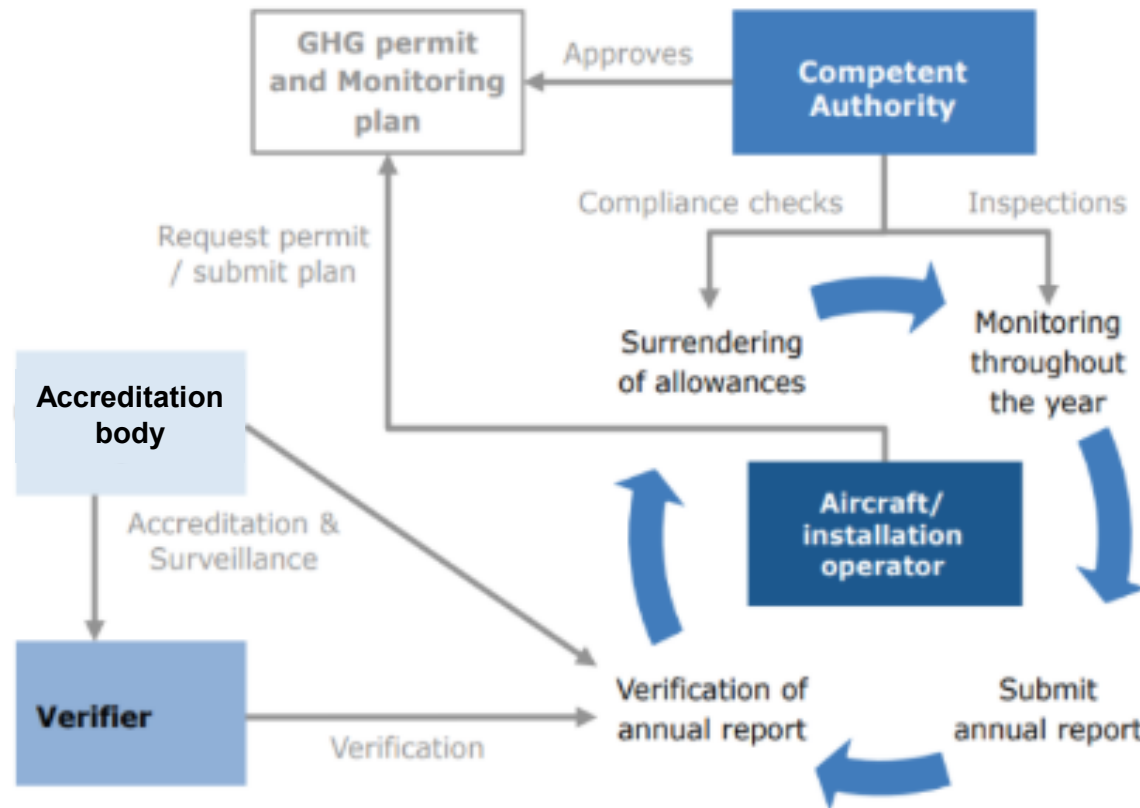

Σύγκριση Φάσεων 1&2 με Φάση 3

Φάση I&II (2005-2012)	Φάση III (2013-2020)
Εθνικά ανώτατα όρια	Ευρωπαϊκό ανώτατο όριο με LRF
Περιορισμένοι Πλειστηριασμοί	Πλειστηριασμός
Δωρεάν κατανομή βασισμένη κυρίως στις ιστορικές εκπομπές	Εναρμονισμένη δωρεάν κατανομή
Περίοδος εμπορίας 3 & 5 ετών	Αυξημένη προβλεψιμότητα με περίοδο 7 – 10 ετών
MRV βασισμένο σε κατευθυντήριες γραμμές	Πιο ισχυρές διατάξεις MRV με βάση τους κανονισμούς
JI/CDM	Επιτυχής σύνδεση με την Ελβετία, η κάλυψη των εκπομπών της ΕΕ από την τιμολόγηση έχει φτάσει το ~ 75% των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της ΕΕ.

Κύκλος Συμμόρφωσης

Διαρροή Άνθρακα – Δωρεάν Κατανομή

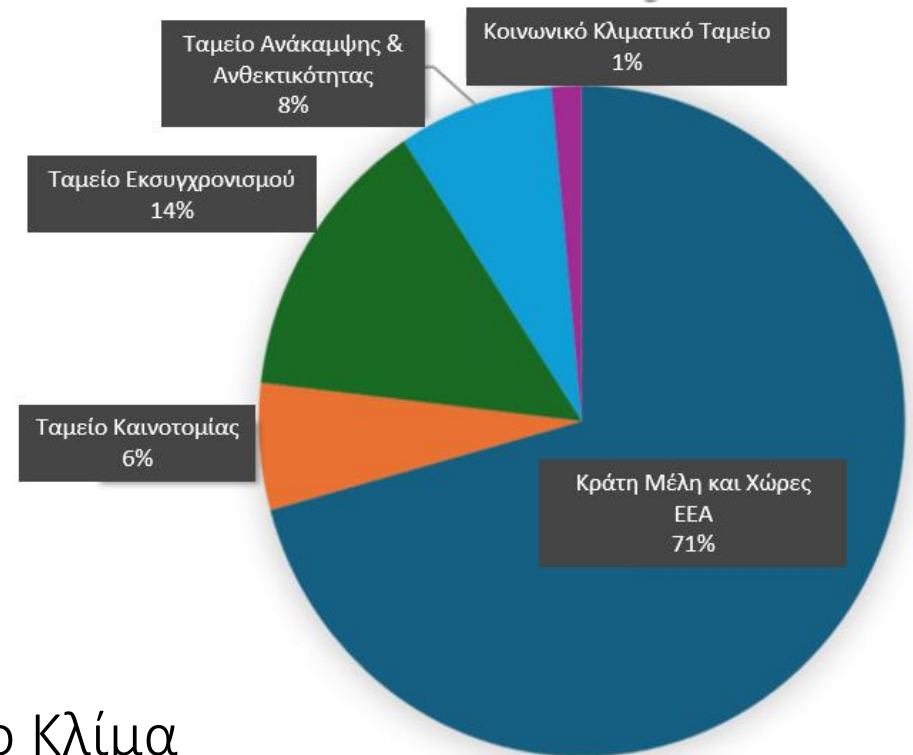
- Σε έναν ιδανικό κόσμο (όπου η τιμολόγηση του άνθρακα εφαρμόζεται παντού), δεν θα ήταν απαραίτητα μέτρα για την αντιμετώπιση της διαρροής άνθρακα. Επιλογές για τον μετριασμό της διαρροής άνθρακα:
 - ❑ Τρέχουσα προσέγγιση στο EU ETS Δωρεάν κατανομή για **άμεσες εκπομπές** με βάση δείκτες αναφοράς
 - ❑ Αντιστάθμιση για **έμμεσες** δαπάνες άνθρακα από την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας (με βάση δείκτες αναφοράς).
- Εισαγωγή μηχανισμού Συνοριακής Προσαρμογής Άνθρακα (CBAM) για ορισμένους τομείς, ο οποίος θα αντικαταστήσει σταδιακά την δωρεάν κατανομή.
- Πρώτος κατάλογος διαρροής άνθρακα (2013-2014), δεύτερος κατάλογος διαρροής άνθρακα (2015-2020). Τρέχων κατάλογος διαρροής άνθρακα που ενημερώθηκε το 2019 για την περίοδο 2021-2030.

Πλειστηριασμοί Δικαιωμάτων

- Από το 2012, έχουν δημοπρατηθεί πάνω από 9,5 δις δικαιώματα εκπομπών και έχουν συγκεντρωθεί έσοδα άνω των 250 δις. ευρώ. Από αυτά, 2,6 δις. δικαιώματα εκπομπών και 180 δις. ευρώ μόνο από το 2021, συμπεριλαμβανομένων:

- ✓ Πάνω από 11 δις. για το Ταμείο Καινοτομίας
- ✓ Πάνω από 25 δις. για το Ταμείο Εκσυγχρονισμού
- ✓ Πάνω από 14 δις. για το Repower EU (RRF)
- ✓ Πάνω από 2,7 δις. για το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα

Κατανομή Εσόδων από Πλειστηριασμούς ΣΕΔΕ από το 2021

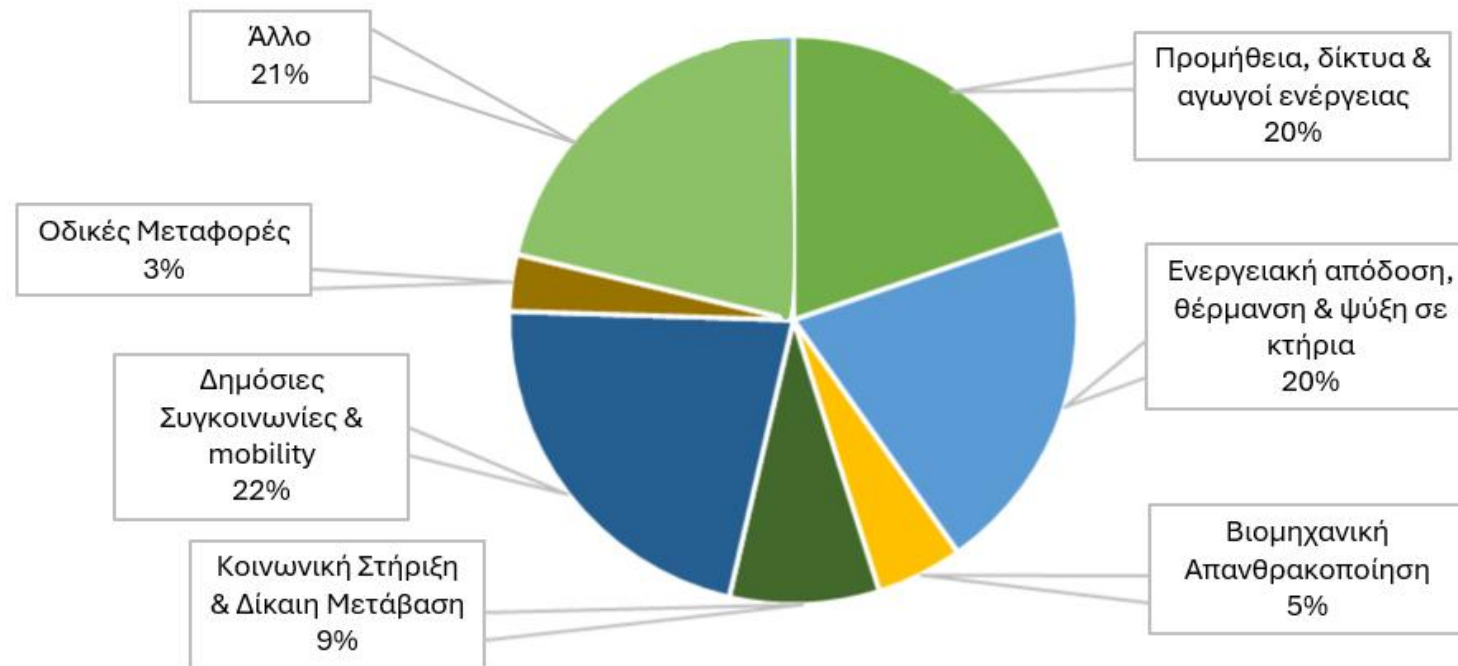
Χρήση/Διανομή Εσόδων του ΣΕΔΕ

Άρθρο 10 (3) της οδηγίας 2003/87: Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να χρησιμοποιούν το 100 % των εσόδων που εισπράττουν (ή ισοδύναμη χρηματοοικονομική αξία) για τη στήριξη της δράσης για το κλίμα και την ενεργειακή μετάβαση.

Με την Υ.Α.
ΥΠΕΝ/ΔΚΑΠΑ/49070/10
04/2025 (Β ' 2422)
κατανεμήθηκαν τα
έσοδα από τους
πλειστηριασμούς
δικαιωμάτων για το έτος
2025

Χρήση/Διανομή Εσόδων του ΣΕΔΕ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

INNOVATION FUND

Deploying innovative net-zero technologies for climate neutrality

Funded by the EU Emissions Trading System

€40 billion* available
between 2020-2030

grants awarded through
regular calls and auctions

avoid GHG emissions,
boost competitiveness

supporting innovation in:

Energy-intensive
industries

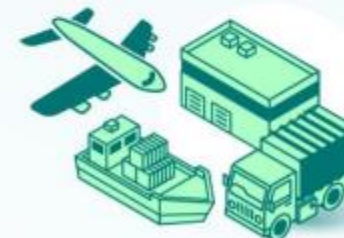
Renewable
energy

Energy
storage

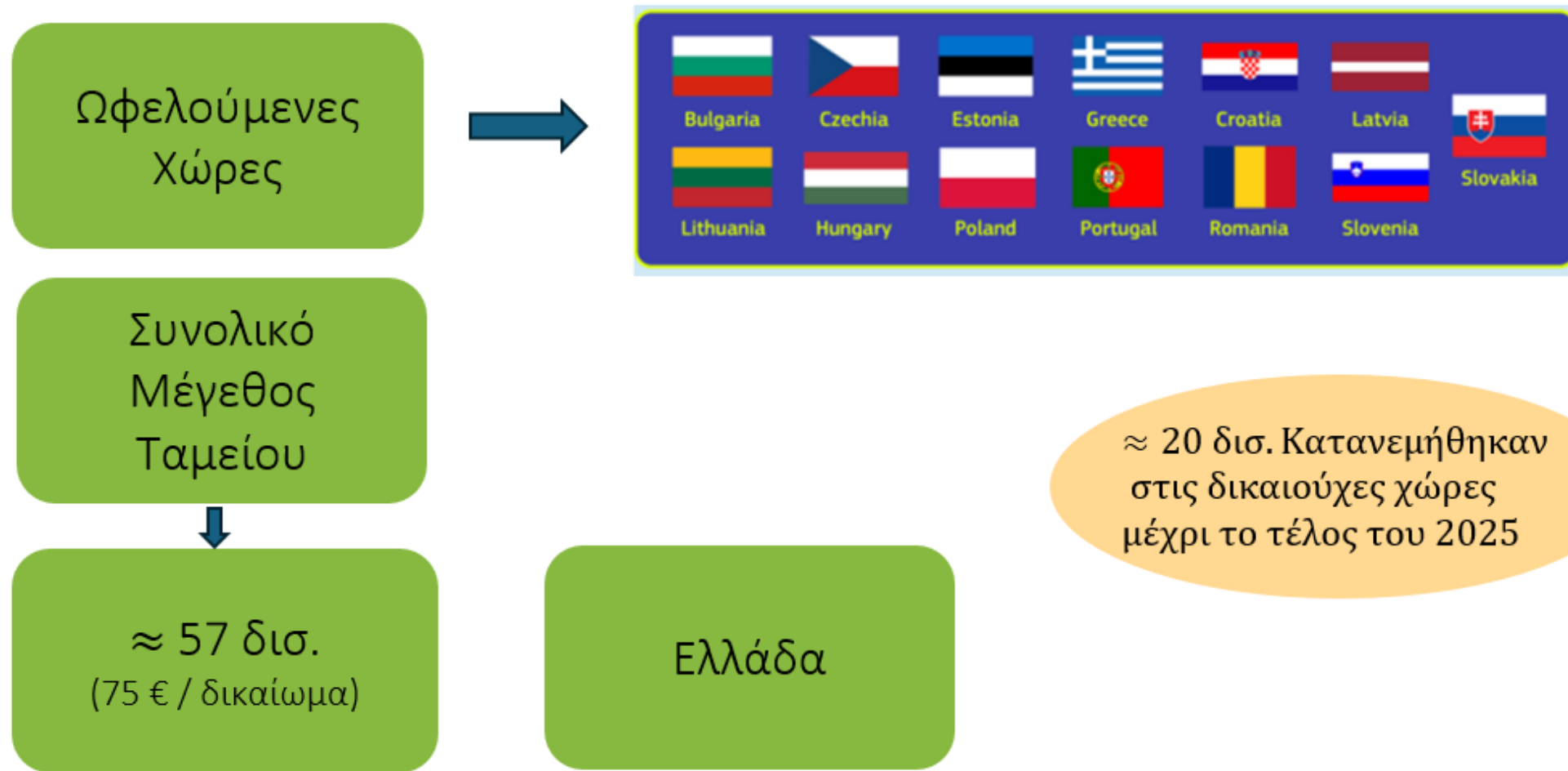
Carbon capture,
use and storage

Net-zero mobility
and buildings

**based on a carbon price of €75/tonne*

Ταμείο Εκσυγχρονισμού

Αεροπορικές Μεταφορές στο ΣΕΔΕ

- Η Αεροπορία εντάχθηκε στο ΣΕΔΕ το 2013
- Μέτρα για απανθρακοποίηση του τομέα:
 - ☐ Σταδιακή κατάργηση των δωρεάν δικαιωμάτων εκπομπής μεταξύ 2024 και 2026,
 - ☐ Μηχανισμός στήριξης των SAF (επιπλέον της μηδενικής φορολογίας των SAF)
 - ☐ Έναρξη της παρακολούθησης και της υποβολής εκθέσεων για τις επιπτώσεις της αεροπορίας εκτός του CO₂ από το 2025.
- Το CORSIA της ICAO ξεκίνησε την πιλοτική του φάση το 2021 και την πρώτη του φάση το 2024. Το επόμενο έτος, η ΕΕ θα αξιολογήσει την πρόοδο που έχει σημειωθεί με αυτό το παγκόσμιο μέτρο και θα εξετάσει εάν απαιτείται γεωγραφική επέκταση του ΣΕΔΕ της ΕΕ πέραν της εφαρμογής του CORSIA.

Ναυτιλία

- Από το 2024, το ΣΕΔΕ καλύπτει εκπομπές από τον Ναυτιλιακό τομέα. (5 000 gross tonnage and πάνω)
- Το Σύστημα καλύπτει:
 - ❑ 50% των εκπομπών από ταξίδια που ξεκινούν ή τελειώνουν εκτός της ΕΕ (επιτρέποντας στην τρίτη χώρα να αποφασίσει για τα κατάλληλα μέτρα για το υπόλοιπο ποσοστό των εκπομπών).
 - ❑ 100% των εκπομπών που προκύπτουν μεταξύ δύο λιμένων της ΕΕ και όταν τα πλοία βρίσκονται εντός λιμένων της ΕΕ.
- Το ΣΕΔΕ καλύπτει τις εκπομπές CO₂ (διοξείδιο του άνθρακα), CH₄ (μεθάνιο) και N₂O (υποξείδιο του αζώτου), τα τελευταία από το 2026.
- Στην Ελλάδα έχουν αποδοθεί 1025 Ναυτιλιακές (~ 5.000 πλοία)

ΣΕΔΕ 2 & Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο SCF

Σύστημα για τη μείωση των εκπομπών από κτήρια και οδικές μεταφορές κατά 42 %

Από το 2026 έως το 2032, το κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο θα διαθέσει 86,7 δισ. ευρώ. Θα χρηματοδοτηθεί με 65 δισ. ευρώ από το ΣΕΔΕ2 + 25 % εθνικές συνεισφορές από τα κράτη μέλη

Με βάση τη δημοπρασία 50 εκατομμυρίων δικαιωμάτων εκπομπής στο πλαίσιο του ΣΕΔΕ της ΕΕ το 2027 (προκαταβολική κατανομή) και τη δημοπρασία στο πλαίσιο του ΣΕΔΕ2 από το 2028

Αναβολή ΣΕΔΕ2 Έως 2028

Υποστήριξη
Ευάλωτων
Νοικοκυριών

Ενεργειακή απόδοση &
ανακαίνιση κτηρίων, καθαρή
θέρμανση και ψύξη

Χρηματοδότηση μεταφορών με
μηδενικές ή χαμηλές εκπομπές,
καθώς και των δημόσιων
μεταφορών

Παροχή προσωρινής
εισοδηματικής
στήριξης

Ευχαριστώ για την προσοχή σας !

Κωνσταντίνα Πλακάκη
Αναπληρώτρια Προϊσταμένη τμήματος ΜΑΜΕ

k.plakaki@prv.ypeka.gr